

Miglė Rijkhoek: „Norėjome padovanoti ką nors savo kraštui“

Į gimtąją Juodupės miestelį Rokiškio rajone vintažo entuziastė, dekoratorė Miglė Rijkhoek su vyru ir dviem mažais vaikais praėjusių metų liepą grįžo po beveik dešimtmečio emigracijos. Septynerius metus ji praleido Londone, o ten netikėtai susipažinusi su žaviu olandu ir draugystei virtus gražia meilės istorija, jau su pirmagimiu ant rankų persikėlė gyventi prie Amsterdamo. Ten šeima praleido porą metų, savo rankomis kūrė namus ir greičiausiai būtų likę dar ilgam, jei ne pandeminiai metai, gerokai praretinę pasimatymus su Lietuvoje likusiais artimaisiais. Liūdino tai, kad artimiausi žmonės ilgus mėnesius negalėjo pamatyti jau Olandijoje gimusios dukrelės. Kraustyti į Lietuvą iniciatyvą pirmas parodė Miglės vyras Rogieris.

Susirašę plusus ir minusus juodu nutarė pabandyti. Apsistojo pas Miglės močiutę Juodupės miestelyje, išigijo sklypą, kur, nugriovę seną trobą, su architektais jau planuoja naujus namus ir Rokiškyje atidarė vintažinę interjero dekoru parduotuvę. Joje prekiauja su meile atrinktais sendaikčiais iš Olandijos, Belgijos ir Vokietijos.

Su Migle kalbamės apie gyvenimą mišrioje šeimoje, verslą provincijoje ir pirmuosius metus Lietuvoje.

Kiek prie Jūsų šeimos sprendimo „pasimatuoti“ Lietuvą prisidėjo pasaulinė koronaviruso pandemija ir karantinai?

Pandemija ir kelionių suvaržymai išties turėjo nemažos įtakos šiam pokyčiui. Iki tol su mano šeima susitikdavome kas 2-3 mėnesius, skraidydavome į Lietuvą ar bent savaitgaliui susitikdavome kitoje vietoje, pavyzdžiui, Rygoje. Su dvyne seserimi, kaip įpratusios, drauge švėsdavome gimtadienius. Per pandemiją gimus

dukrelei Adelei Annie, mano sesuo, močiutė ir kiti artimiausi žmonės pirmą kartą ją pamatė tik po 7 mėnesių. Man tokie išsiskyrimai atrodė per ilgi.

Ar ilgai svarstėte prieš kraustydamiesi į Lietuvą, kokių baimių, abejonių kilo?

Abejonių turėjau tikrai nemažai. Vyras jautėsi užtikrintesnis, arba bent jau neparodė man savo dvejonių. Būtent jam ir kilo idėja pabandyti gyventi Lietuvoje. Tad nuo mano pečių nukrito atsakomybės akmuo – jei nepasiseks, bent žinosiu, kad ne aš jį įkalbėjau, o pats veržėsi čia.

Svarstėme, ar tikrai metas grįžti, ar atidaryti parduotuvę, rašėmės plusus ir minusus. Bet supratome, kad nepabandę taip ir nesužinotume, kaip bus iš tikrųjų. Tai, kad atsikraustėme į Lietuvą, nereiškia, kad niekada negrįšim į Olandiją ar neapsigyvensime kokioje kitoje šalyje. Išvykdama į Londoną pas savo pirmąją meilę, irgi nežinojau, kaip susiklostys santykiai ar kiek laiko ten išbūsiu. Ir dabar stengiuosi neįstatyti savęs ir šeimos į griežtus rėmus. Nežinia, ką atneš rytojus, bet šiandien mums gera čia, smagu. Kol kas iki visiškos laimės trūksta tik nuosavų namų.

Miglė džiaugiasi, kad įsikūrė gimtinėje, šalia artimųjų ir jaučia stiprų

užnugarį kuriant verslą ir auginant mažus vaikus. Asmeninio archyvo nuotr.

Džiaugiuosi, kad įsikūrėme šalia mano artimųjų, turime tikrai stiprų, artimą ryšį su šeima. Svarstėme ir apie gyvenimą šalia Kauno. Tačiau abu traukia užmiestis, todėl pasirinkome mano gimtinę, kur sulaukiame daugiau pagalbos kurdami verslą ir augindami mažus vaikus. Labai gera, kad bet kada galiu užsukti kavos pas mamą. Dažnai susitinkame su draugais, tarp kurių nemažai grįžusių emigrantų. Mano socialinis gyvenimas čia gerokai aktyvesnis nei Olandijoje, kur daugiausia laiko leisdavome šeimos rate.

Džiaugiuosi, kad ir vyras, nors sulaukia dėmesio ir miestelyje kai kuriems atrodo šiek tiek egzotiškas, čia gerai jaučiasi, sulaukia komplimentų iš pardavėjų ir gyventojų, kad gražiai ką nors pasakė lietuviškai. O ir olandų kultūra nėra labai nutolusi nuo Lietuvos.

Savo socialiniuose tinkluose esi užsiminusi, kad dažnai sulauki klausimų apie gyvenimą mišrioje šeimoje ir kokia gi tada vaikų tautybė ir gimtoji kalba. Prisipažinai, kad šie klausimai šiek tiek glumina ir pati dar ieškai atsakymų.

Man labai patiko kelių moterų komentarai, kad mano vaikų kalba yra meilės kalba. Iš tiesų šeimoje kalbame trimis kalbom. Aš su vaikais lietuviškai, vyras – olandiškai, o tarpusavy mudu bendraujame angliškai, nors vis dažniau įmaišome ir lietuviškų ar olandiškų žodžių. Aplinkiniai turbūt sunkiai suprastų, kokia gi kalba mes šnekamės.

Gyvendama užsienyje, nerimavau, kaip reikės vaikus išmokyti lietuviškai, kad susikalbėtų su močiutėmis ir promočiutėmis, ar pavyks. O šiuo metu didesnis iššūkis išsaugoti olandų kalbą. Vyriui išvykus vos kelioms savaitėms, vyresnėlis Adamas bendraudamas su tėčiu internetu greitai pradėjo įterpti ir lietuviškų žodžių, ko beveik nebūna, kai esame visi kartu. Mažoji dar tik pradeda kalbėti pavieniais žodžiais, bet jau puikiai supranta ir olandiškus tėčio pasakymus. Tad vyro misija gyvenant Lietuvoje išlaikyti olandų kalbą.

O be kalbos, ar atsivežėte į Lietuvą kokių nors olandiškų papročių, tradicijų, kurios jau spėjo prigyti jūsų šeimoje?

Olandijoje labai svarbi vakarieniškos kultūra. Kai tik susipažinome, stengdavomės pagaminti ką nors pietums, o tuomet būsimas vyras stebėdavosi ir vis kartodavo,

kad pakanka sumuštinio. Būtent jie yra tradiciškai valgomi Olandijoje pietų metu, ir mes jau įpratome taip užkąsti darbe, o svarbiausias dienos valgis – vakarienė, kai prie stalo susėda visa šeima. Išėjus pasivaikščioti 18 val. Olandijos gatvėse ramu. Visi tuo metu vakarieniauja. Šią tradiciją tęsiame ir Lietuvoje. Taip pat išmokau palaukti, kol pavalgys visi, net jei baigiu vakarieniauti pirma, nepuolu tvarkytis ar plauti indų, kol kuris nors šeimos narys dar valgo.

Minėjai, kad kraustyti į Lietuvą buvo vyro iniciatyva, jis čia neblogai jaučiasi, mokosi lietuviškai ir net užrašo etiketes prekėms. Ar kas nors jį čia vis dar stebina?

Labai džiaugiuosi, kad antroji pusė stengiasi kalbėti lietuviškai, tad nebaksnoju į klaidas ir nenoriu numušti ūpo. Man įsiminė jau daugiau nei dešimtmetį Lietuvoje gyvenančio italo Giano Lucos Demarco duotas patarimas mano vyrui pasiskundus dėl sunkios gramatikos. Jis tik paklausė, ar Rogieris ketina būti šalies prezidentu. Jei neketina, patarė nesukti galvos dėl smulkių klaidų ar idealiai taisyklingos kalbos. Svarbiausia – susikalbėti ir galėti kurti ryšius su žmonėmis.

Gyvenant Lietuvoje vyrą stebina ir liūdina kelių būklė ir nesaugus vairavimas. Dar jį dažnokai suerzina tokia smulkmena, kad beveik niekada nepavyksta lengvai atidaryti pakuočių, kai aiškiai nurodyta „plėšti čia“, ir turi ieškoti aštraus daikto. Pasitaiko ir pikty, nelaimingų pardavėjų bei mūsų parduotuvės lankytojų, kurie užsukę į nedidelę erdvę, pasivaikšto ir išeidami neatsisveikina. Tačiau daugiau tokių, su kuriais iš širdies pasikalbame, išgeriame kavos.

Tikrai nėra visi pikti. Svarbu ir tai, su kokia nuotaika pats pradedi bendrauti, ar šypsaisi. Jei elgiesi mandagiai, dažniausiai ir kiti atsako maloniai.

Įsikūrę Lietuvoje išlaikėte glaudžius ryšius su Olandija. Ten keliaujate ne tik pas vyro gimines, bet ir verslo reikalais – ieškoti sendaikčių. Toks gyvenimas tarp dviejų šalių vargina ar būtų per maža tik Lietuvos?

Jei reikėtų visą laiką būti Lietuvoje niekur neišvykstant, man tikrai trūktų Olandijos. Labai džiaugiuosi, kad ištekėjau už olando ir visada turime kur grįžti. Pabuvus kaime kartais jau imu nerimti, darausi nepatenkinta. Kelionėse įsikraunu naujų įspūdžių, Olandijoje atsigaunu. Man gera pasivaikščioti po *butikus*, grožėtis architektūra, pasisemti idėjų ir įkvėpimo, pabūti tarp masės žmonių. Tarp Juodupės ir Amsterdamo – didžiulis kontrastas. Gera, kad galiu pakeisti aplinką, parsivežti idėjų, pritaikyti jas čia.

Vintažas – Miglės aistra jau daug metų. Senus daiktus ji mielai priderina ir kurdama savo namus. Asmeninio archyvo nuotr.

Išties naujos idėjos, grįžusių emigrantų verslai suteikia Lietuvai naujų

spalvų, įvairovės. Bet labai džiugu stebėti, kad kalbėdama apie savo sendaikčių parduotuvę „Richcorner“, žmones kvieti užsukti ne tik pas save, bet ir aplankyti Rokiškio kraštą, pasakoji apie lankytinas vietas, renginius. Be to, socialiniuose tinkluose išsiskiri aukštaitiška tarme. Tau svarbu būti krašto ambasadore?

Augau su močiute, kuri kalba labai tarmiškai. Po mokyklos išvažiavau studijuoti į Vilnių, bet kalba savaime liko. Man tiesiog neišeina kitaip. Nors iš pradžių šiek tiek gėdijausi tarmiškos kalbos, suvokiau, kad be jos aš nebūčiau aš. Pamenu, studijuojant Vilniuje kalbos kultūros dėstytoja mane ir kitą kurso draugę iš to paties krašto ragino nepamesti tarmės, nes tai labai gražu ir savita. Paklausiau jos. Ir vyrą mokinu šnekėti tarmiškai. Vaikai savaime tą perima.

Tarmė išties suteikia autentikos ir išskirtinumo. Ir visai netrukdo būti populiariai socialiniuose tinkluose, kur daliniesi ir vintažo naujienomis, ir savo šeimos istorija. Nors jūsų šeimos verslui dar nėra nė metų, gal jau galėtum apžvelgti nueitą kelią. Ar pasiteisino idėja kurti parduotuvę provincijoje, o gal daugiau žmonių visgi perka internetu?

Parduotuvę atidarėme lapkričio pabaigoje. Būsiu atvira, maniau, kad žmonės atvažiuos iš smalsumo pirmą savaitgalį – mano sekėjai, vintažo gerbėjai bei mėgstantys derinti sena ir nauja. Tačiau lankytojų iš visos Lietuvos sulaukiame iki šiol. Pavyzdžiui, neseniai užsuko žmonės iš Klaipėdos, važiavę 4 valandas. Man labai smagu, kai žmonės pasiplanuoja ir leidžiasi į kelią, nori pažinti savo šalį. Visiems esu labai dėkinga.

Atrodo, kad po užsienį keliauti esame įpratę labiau nei po Lietuvą, tad agituoju skirti laiko ir pabandyti, kviečiu savo sekėjus aplankyti mūsų gražų kraštą. Nors ir buvo baisoka pradėti savo verslą, supratau, kad negaliu prekiauti tik internetu. Mėgstu pabendrauti, man smagu, kai žmonės atvažiuoja, padaryti kavos, uždegti smilkalų, pritaikyti muziką – sukurti visą atmosferą, jaukią aplinką, skleisti romantiką ir džiaugsmą.

Kadangi neturėjom sandėlio, bet kokių atveju mums reikėjo vietos, kur galėtume viską sudėti, parodyti žmonėms, padekoruoti. Norėjosi ką nors padovanoti savo kraštui. Ir ta dovana tapo parduotuvė – vieta, kur žmogus gali ateiti, pasisemti idėjų, įsigyti ką nors namams ar dovanoms. Rokiškyje nieko panašaus nebuvo. Žinoma, ne visi gali atvykti, sulaukiu žinučių, užklausu ir per instagramą, tačiau

neturiu pakankamai laiko, kad viską spėčiau parodyti ir socialiniuose tinkluose. Internetu perka ne tik gyvenantys Lietuvoje, bet ir emigrantai.

Šis verslas gimė iš mano aistros ir meilės vintažui, kuriuo domiuosi jau daugybę metų. Tad viską darau iš širdies – renku daiktus užsienyje, plaunu, dekoruoju, rodau, kaip sendaikčius pritaikau savo namuose ir kodėl man svarbu juos kurti iš lėto, sulaukiant tikrai patinkančių ir tinkančių daiktų. Dalinuosi savo gyvenimu socialiniuose tinkluose, tad dalis žmonių atvažiuoja tiesiog susitikti, pasilabinti, pabendrauti. Tai labai malonu, tik raginu iš anksto suderinti laiką, kad tuo metu pati būčiau parduotuvėje.

Išties mano paskyra dažnai sukelia sentimentų, primena tėvų, senelių ar kitų giminaičių namus, šeimos istoriją. Parduotuvėje esu įkūrusi močiutės kampaną, kur labai tiko sena mano tetos spinta, staltiesė, svogūnų pynė. Ši erdvė sugraudina ne vieną lankytoją.

Atrodo, kad įdėjus širdies ir pasirinkus sau mielą sritį verslas sulaukia dėmesio ir žmonės užsuka nepaisydami atstumų. O kaip pati vertini pirmuosius grįžimo metus? Ir ko galėtum palinkėti tiems užsienio lietuviams, kurie svajoja apie grįžimą, bet dar turi abejonių?

Jei svarstote apie galimybę grįžti, pabandykite. Kad nereikėtų senatvėje gailėtis ir sukti galvos, o kaip būtų buvę, jei būtumėt pasiryžę. Jei sugebėjote įsikurti svetimoje šalyje, savam krašte tikrai nebus taip sunku vėl pradėti viską iš naujo. Tik norėčiau atkreipti dėmesį, kad pirmieji metai – sunkiausi ir svarbu nepasiduoti per greitai. Iš pradžių užgriūva įsikūrimo rūpesčiai, daug dokumentų tvarkymo, nauji darbai ar verslas. Tačiau apsipratus, įsivažiavus bus tik lengviau. Tą man vis kartoja sesuo, kuri prieš trejus metus grįžo į Lietuvą iš Norvegijos. Nebijokite pabandyti.

Vengiu dalinti patarimus, nes kiekvienas gyvenimo Lietuvoje privalumus mato skirtingai, renkasi pagal savo vertybes, galimybes, gyvenimo būdą. Mane džiugina aktyvus socialinis gyvenimas, draugai ir šeima šalia, mažesnės būsto kainos, daugiau erdvės, švaresnis oras. O kiek įvairiausių švenčių, renginių, parodų. Meną ir kultūrą atveža beveik į kiemą. Tik spėk dalyvauti.

Į „Richcorner“ kartais užsuka ir Lietuvoje gyvenančios mišrios šeimos, lietuvės su vyrais britais, prancūzais. Ir kuriasi jie taip pat ne tik didmiesčiuose, bet ir vienkiemiuose. Kiekviena šeima labai skirtinga, tad nėra visiems galiojančių

patarimų. Svarbiausia, atsirinkti pagal save, o sėkmės istorijos tik rodo, kad viskas įmanoma.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.

www.pasauliolietuvis.lt